

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro l.e.p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-2

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO ERGOTERAPEUTO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ergoterapeuto pareiginiai nuostatai (toliau- Pareiginiai nuostatai) nustato ergoterapeuto, dirbančio Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Sveikatos centre (toliau- Sveikatos centras) veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją, ergoterapinių paslaugų teikimo ir organizavimo tvarką.

2. Pareiginiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. **Ergoterapeutas** – asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs ergoterapeuto profesinę kvalifikaciją.

2.2. **Ergoterapeuto praktika** – ergoterapeuto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

2.3. **Ergoterapija** – asmens ar grupės įgalinimas prasminga veikla, siekiant asmens ar grupės gerovės, skatinant aktyvumą ir įsitraukimą į prasmingą (-as) veiklą (-as), ugdant reikiamus įgūdžius, įpročius, vaidmenis kasdienėje, mokymosi, darbinėje ar profesinėje bei laisvalaikio aplinkoje namuose ir bendruomenėje.

2.4. **Prasminga veikla** – veikla, kurią asmuo atlieka kiekvieną dieną, įsitraukdamas į užduočių ir socialinių vaidmenų atlikimą, siekdamas numatyto tikslo, atsižvelgdamas į asmeninius įsitikinimus, vertybes bei kultūros ir aplinkos sąveiką. Dalyvavimas šioje veikloje formuoja subjektyvią gyvenimišką patirtį, kuri veikia pačios šios veiklos pasirinkimą

2.5. Kitos Pareiginiuose nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Ergoterapeuto pareigybė reikalinga tam, kad Sveikatos centre būtų užtikrintas savalaikis ergoterapinių paslaugų, kurias pacientui paskyrė gydytojas reabilitologas, atlikimas.

4. Ergoterapeutą į darbą priima ir atleidžia įstaigos direktorius. Darbuotojas tiesiogiai pavaldus vyriausiajam slaugos administratoriui.

5. Ergoterapeutas Sveikatos centre dirba pagal darbo sutartį.

6. Prieš pradėdamas darbą ir vėliau kiekvienais metais ergoterapeutas turi patikrinti sveikatą, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnyje.

7. Ergoterapeutas, ergoterapines paslaugas teikia visų amžiaus grupių pacientams, dirbdamas savarankiškai ir/ arba medicininės reabilitacijos specialistų komandoje, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

8. Ergoterapeutas, atlikdamas savo darbą Sveikatos centre privalo vadovautis ergoterapeuto praktika, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. V-935 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. V-544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 125:2016 „Ergoterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pateikimo“ patvirtinta Lietuvos medicinos norma MN 125:2022 „Ergoterapeutas“, Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Sveikatos centro įstatais, vidaus tvarkos taisyklėmis, šiais pareiginiais nuostatais.

II SKYRIUS KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

9. Ergoterapeuto profesinė kvalifikacija įgyjama kartu su reabilitacijos studijų krypties sveikatos mokslų profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu baigus kolegines pirmosios pakopos ergoterapijos studijas arba kartu su reabilitacijos studijų krypties sveikatos mokslų bakalauro laipsniu baigus universitetines pirmosios pakopos ergoterapijos studijas. Užsienyje įgyta ergoterapeuto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ergoterapeuto profesinę kvalifikaciją įgijusiais taip pat laikomi asmenys:

10.1. turintys diplomus, kuriais patvirtinama, kad baigtos Lietuvos medicinos normos priede nurodytos studijos, ir universitetų, rengiančių ar rengusių ergoterapeutus, organizuotų reabilitacijos (ergoterapijos) tobulinimo kursų, vykusių iki 2011 m. rugpjūčio 13 d., pažymėjimus, kuriais patvirtinama, kad tobulintasi ne mažiau kaip 144 val., bei darbdavio pažymą, kad asmuo laikotarpiu, apimančiu 2011 m. rugpjūčio 13 d., dirbo ergoterapeutu sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje licenciją teikti šias paslaugas. Bet kurios tobulinimosi kursų dalies trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 66 val.;

10.2. turintys diplomus, kuriais patvirtinama, kad baigtos Lietuvos medicinos normos priede nurodytos studijos, ir universitetų, rengiančių ar rengusių ergoterapeutus, organizuotų įvairių reabilitacijos (ergoterapijos) tobulinimo kursų, vykusių iki 2011 m. rugpjūčio 13 d., pažymėjimus, kuriais patvirtinama, kad tobulintasi ne mažiau kaip 144 val., bei darbdavio pažymą, kad asmuo iki 2011 m. rugpjūčio 13 d. ne mažiau kaip 36 mėnesius yra išdirbęs ergoterapeutu sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje licenciją teikti šias paslaugas. Bet kurios tobulinimosi kursų dalies trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 66 val.;

10.3. turintys diplomus, kuriais patvirtinama, kad baigtos aukštojo mokslo studijos, ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iki 2007 m. vasario 10 d. išduotą licenciją verstis privačia ergoterapeuto veikla;

10.4. turintys diplomus, kuriais patvirtinama, kad baigtos aukštojo mokslo biomedicinos mokslų srities medicinos ir sveikatos krypties grupės ar gyvybės mokslų krypties grupės studijos, ir iki 2011 m. rugpjūčio 13 d. išduotus profesinės kvalifikacijos pažymėjimus, kuriais patvirtinama, kad suteikta ergoterapeuto profesinė kvalifikacija.

III SKYRIUS TEISĖS

11. Ergoterapeutas turi teisę:

11.1. verstis ergoterapeuto praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

11.2. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.3. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar ergoterapeuto gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

11.4. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

11.5. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

11.6. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas, ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus susijusius su profesine veikla;

11.7. organizuoti ergoterapijos paslaugų vertinimo ir kokybės gerinimo procesą.

12. Ergoterapeutas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

IV SKYRIUS PAREIGOS

13. Ergoterapeutas privalo:

13.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

13.2. pagal savo kompetenciją ir Sveikatos centro licenciją užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

13.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

13.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

13.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

13.6. turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią asmens sveikatos priežiūros praktikos licenciją verstis asmens sveikatos priežiūros praktika pagal ergoterapeuto profesinę kvalifikaciją ir rūpintis savo licencijos peržiūra ir galiojimu;

13.7. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia. Kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

13.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

13.9. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

13.10. tvarkyti ergoterapeuto praktikos dokumentus;

13.11. paaiškinti ergoterapeuto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

13.12. taikyti tik medicinos ir ergoterapijos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius ergoterapijos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

13.13. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

13.14. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

13.15. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

13.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

V SKYRIUS KOMPETENCIJA

14. Ergoterapeuto kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę ergoterapijos mokslo ir praktikos pažangą

15. Ergoterapeutas turi žinoti:

- 15.1. sveikatos teisės pagrindus;
- 15.2. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;
- 15.3. sveikatos draudimo pagrindus;
- 15.4. medicinos statistikos pagrindus;
- 15.5. dokumentų rengimo, tvarkymo pagrindus;
- 15.6. asmens duomenų apsaugos principus;
- 15.7. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis.
16. Ergoterapeutas turi išmanyti:
  - 16.1. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patologiją, kineziologiją, biomechaniką;
  - 16.2. žmogaus anatominius, fiziologinius, patologinius ir funkcinius pokyčius, turinčius įtakos sveikatos būklei;
  - 16.3. žmogaus psichologijos ypatumus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;
  - 16.4. žmogaus vystymosi ir amžiaus tarpsnių ypatumus;
  - 16.5. sveikos gyvensenos, sveikatinimo ir sveikatingumo principus;
  - 16.6. fizinės, socialinės ir kultūrinės aplinkos poveikį sveikatai;
  - 16.7. asmens įtraukimo į veiklą skatinančius ir ribojančius veiksnius;
  - 16.8. žmogaus veiklos poveikį asmeniui, grupei, bendruomenei bei aplinkai;
  - 16.9. veiklos įtaką žmogaus sveikatai ir gyvenimo kokybei;
  - 16.10. ligų, traumų, apsigimimų rizikos veiksnius, priežastis, ligų simptomus bei eigą;
  - 16.11. biopsichosocialinį reabilitacijos modelį pagrindžiančias teorijas ir metodikas (TFK);
  - 16.12. ergoterapijos mokslo teorijas ir modelius;
  - 16.13. ergoterapijos poveikį didinant asmens gebėjimą dalyvauti veiklose;
  - 16.14. profesinės etikos, asmens duomenų apsaugos principus;
  - 16.15. darbo komandoje principus.
17. Ergoterapeutas turi gebėti:
  - 17.1. rinkti, analizuoti ir kritiškai vertinti su asmens sveikatos būkle susijusią informaciją;
  - 17.2. įvertinti ir dokumentuoti asmens veiklos tyrimo rezultatus ir nustatyti ergoterapijos poreikį bei mastą;
  - 17.3. įvertinus asmens veiklą, sudaryti ergoterapijos planą, programą (tikslas, uždaviniai, užsiėmimų dažnis, trukmė) bei parinkti, pritaikyti ergoterapijos priemones bei įvertinti jų poveikį;
  - 17.4. įvertinti asmens funkcinę būklę, sensorines ir pažinimo funkcijas;
  - 17.5. įvertinti asmens ar grupės veiklas, socialinę, kultūrinę bei fizinę aplinką, jų tarpusavio sąsajas;
  - 17.6. atlikti asmens ar grupės veiklos analizę ir įvertinti individualius poreikius bei problemas;
  - 17.7. mokyti asmenis savarankiškumo ir gebėjimo dalyvauti kasdienėse, produktyviose ir laisvalaikio veiklose;
  - 17.8. mokyti asmenis ir jų artimuosius bei teikti rekomendacijas komandos nariams, kitų sričių specialistams ergoterapijos klausimais;
  - 17.9. vadovaudamasis ergoterapiniais modeliais taikyti praktinius sprendimus bei taikyti ergoterapijos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus metodus;
  - 17.10. bendradarbiauti su pacientu ir specialistų komanda;
  - 17.11. analizuoti asmens veiklas ir įvertinti jų atlikimą;
  - 17.12. įvertinti asmeninius ir aplinkos veiksnius, galinčius turėti įtakos asmens dalyvavimui veikloje;
  - 17.13. analizuoti asmeniui prasmingas veiklas, nustatyti problemas ir taikyti priemones, gerinančias asmens funkcionavimą natūralioje aplinkoje;

- 17.14. vertinti, modifikuoti ir konsultuoti dėl fizinės aplinkos pritaikymo;
- 17.15. vertinti ir lavinti sensomotorinius, motorinius, sensorinius, socialinius, mokymo(si), vykdomuosius psichoemocinius įgūdžius ir pažinimo funkcijas;
- 17.16. kūrybiškai spręsti asmens ar grupės veiklos problemas;
- 17.17. analizuoti asmens motyvaciją, ją ribojančius ar skatinančius veiksnius;
- 17.18. analizuoti ir koreguoti asmenų kasdienio gyvenimo įpročius, įgūdžius ir vaidmenis;
- 17.19. įvertinti asmens socialinį dalyvavimą;
- 17.20. skirti, parinkti ir pritaikyti judėjimo, apsitarnavimo ir komunikacijos technines priemones ir mokyti jomis naudotis;
- 17.21. gaminti įtvarus plaštakai ir pagalbines technines priemones;
- 17.22. įvertinti ir analizuoti aplinką universalaus dizaino aspektu;
- 17.23. ergoterapijos metu taikyti fizinius veiksnius (ultragarso, elektrostimuliacijos, šilumos ar šalčio) bei gydomojo masažo elementus;
- 17.24. parinkti, vykdyti, koreguoti ergoterapijos programą bei vertinti jos efektyvumą;
- 17.25. siekdamas tenkinti asmens ar grupės veiklos ir sveikatos poreikius, parinkti ir naudoti ergoterapijos praktikos modelius ir metodus;
- 17.26. bendradarbiauti su bendruomenės nariais siekdamas apsaugoti jų sveikatą, gyvenimo kokybę bei aktyvų dalyvavimą veikloje;
- 17.27. kritiškai vertinti ir taikyti mokslu grįstą ergoterapijos praktiką;
- 17.28. naudoti efektyvius bendravimo įgūdžius, sukurti bendradarbiavimo santykius kaip ergoterapijos proceso pagrindą;
- 17.29. taikyti mokymo metodus siekdamas asmens ar grupės įsitraukimo į veiklas;
- 17.30. teikti konsultacijas ergoterapijos klausimais tiesioginio kontakto būdu ar naudojantis nuotolinėmis technologijomis;
- 17.31. vykdyti psichosocialinį konsultavimą ir (ar) mokymą;
- 17.32. atstovauti asmeniui, kad būtų tenkinami jo veiklos ir su ja susijusios aplinkos poreikiai.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

18. Ergoterapeutas už pacientams padarytą žalą, aplaidumą, netinkamą pareigų vykdymą, ar kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Ergoterapeutas pavaldus skyriaus, kuriame dirba vedėjui ir vyriausiajam slaugytojui- slaugos administratoriui.

Susipažinau ir sutinku

_____

(vardas, pavardė ir parašas)

_____

(data)